

Krisesituasjonen paa verdensmarkedet.

Det er ennå ingen lysning i den kritiske situasjon paa verdensmarkedet. Prisfallet har fortsatt for korn og bomull og sukker, og har naadd nye bunnrekorder for sesongen, og rundt om i verden diskuterer man botemidler mot priset som truer den almindelige velstand.

Hvor man enn vender blikket oversjøisk møter man et land som er trykket av de lave priser paa sitt hovedprodukt, paa korn, paa ull, paa bomull, paa gummi, paa kaffe, paa sukker.

For flere av disse produsentland er krisen akutt som i Australia, hvis hovedinntektskilde jo er hvete og ulleksporten. Det rammer Australia serlig sterkt fordi landet i de senere aar har ført en økonomisk politikk der har medført en stadig stigende levestandard i ly av tollmure og innvandringsrestriksjoner, og fordi landet har øket sterkt sin utenlandske gjeld. Australia har villet være et Amerika nr. 2, uten at det var opmerksom paa sin begrensning. Nu har følgene meldt sig. Landets kreditt er svekket og dets økonomi er i ulave. —

Det er klart at disse forhold i de oversjøiske land maa faa innvirkning paa forholdene i Europa, da de jo er store kunder for Europas industri og og saa store debitorer. Det synes derfor aa maatte være et under som skulde bringe et pludselig omslag i konjunktorene til det bedre nu. Man har ikke lov til annet enn aa innstille seg paa en depresjonstid paa verdensmarkedet. Det legges heller ikke lenger skjul paa at vi er inne i en nedgangstid, og spørs man de vanlige tegn viser de normale krisesyntomer: fallende priser og fallende renter og avtagende varereserver.

Ennå har ikke nedgangskonjunktoren satt direkte synligemerker i vaart økonomiske liv naar unntas fallet i børskursene — forøvrigt et paalidelig barometer. Det er ennå god virksomhet, i de fleste grende og eksporten holder sig oppe, idet der arbeides paa gamle kontrakter. Det er derfor ennå ingen forverrelse i arbeidsløshetsituasjonen. Men bedrifts- og foretningslederne kan fortelle at tilgangen av nye ordrer er liten og at forholdene i saa maate har sterkt preg av den krisestemning som raader paa de fleste omraader paa verdensmarkedet.

Man haaper at nedgangen skulde bremses ved aa senke diskontosatsene, og der tales om ny nedsettelse baade i New York og i London. Det er imidlertid ikke saa lett aa raade bot paa de vanskeligheter som nu aapenbarer sig for verdenshandelen, da de stikker dypere. De skyldes simpelthen mangelen paa en avpassning av prisene paa raaprodukter og paa arbeide og av forholdene mellem produksjon og avsetning i verden i det hele tatt idet tollmure og kunstige foranstaltninger hindrer den naturlige innstilling av priser og lønninger.